

Radicale vernieuwing zorg

Ondersteund door

“Het uiteindelijke doel is liefdevolle zorg”

Geplaatst op 26 september 2018

Op bladzijde 1 van ieder zorgplan zou moeten staan: Ken Uw Bewoner. Dat stelt Lita Berkhout, bestuurder bij ActiVite. “Als je goed weet wie je bewoner is, kun je kwalitatief nóg betere zorg verlenen.”

Hoe past het project Radicale

Vernieuwing – Waarde-vol Onderwijs binnen de visie van ActiVite?

“We willen het welbevinden van onze bewoners centraal stellen bij alles wat we doen. We vinden het daarom heel belangrijk dat we de geschiedenissen en voorkeuren van

onze bewoners kennen, zodat we de zorg en ondersteuning hierop kunnen afstemmen. In de praktijk kan dit bijvoorbeeld betekenen dat je als verzorgende een keer niet voorrang geeft aan de ADL-handelingen (ADL=algemene dagelijkse levensverrichtingen), maar de tijd neemt om rustig met een bewoner te praten. Je kijkt steeds goed wat op dat moment belangrijk is voor iemand.

Ook binnen het onderwijsvernieuwingsproject Radicale Vernieuwing – Waarde-vol Onderwijs (RV-WO) ligt de nadruk op hoe je aansluit bij dat wat voor bewoners betekenis heeft. Die insteek past dus goed bij ons.”

Jullie zijn al langer bezig met welbevinden, toch?

“Klopt, onder meer in het kader van Waardigheid & Trots, het plan van voormalig minister Van Rijn om de verpleeghuiszorg te verbeteren. Ook doen we mee aan het pilotproject Leefplezierplan voor de zorg – Een persoonlijke blik op kwaliteit dat de Leyden Academy on Vitality and Ageing in 2017 is gestart in opdracht van het ministerie van VWS. In dit project wordt onderzocht wat er gebeurt met de kwaliteit van zorg als je daadwerkelijk de wensen en verlangens van individuele ouderen centraal stelt en neemt als richtsnoer voor kwaliteit. Binnen de Nederlandse verpleeghuizen zijn normen, afvinklijsten en protocollen heel

bepalend. Deze zijn vooral ontwikkeld om de veiligheid van bewoners te waarborgen en te voorzien in hun medische behoeften.

Volgens Joris Slaets, directeur van Leyden Academy, is voor kwetsbare mensen, in de laatste fase van hun leven, welbevinden echter minstens zo belangrijk. Uitgangspunt van het project Leefplezierplan is dat medewerkers bewoners heel goed leren kennen, bijvoorbeeld door goed te luisteren naar hun verhalen, zodat ze vervolgens beter kunnen afstemmen op hun gewoontes en wensen. Dat vinden wij essentieel. We willen van een normatieve benadering steeds meer naar een narratieve benadering gaan.”

Het reguliere onderwijs bereidt studenten niet goed voor op hoe jullie zorg willen verlenen?

“Niet helemaal. De brede opleidingen hebben zó hun voordelen, bijvoorbeeld dat je na je diplomering overal kunt werken. Ook is er zeker voldoende aandacht voor verpleegtechnische handelingen in de zorgopleidingen. Tegelijkertijd constateren we dat studenten nu onvoldoende worden voorbereid op het werk in de VVT-sector. Ze krijgen een verkeerd beeld van de ouderenzorg. Dat komt mede doordat deze de laatste jaren sterk is veranderd. Vroeger kwamen mensen bij ons voor behandeling en langdurige zorg. Nu wonen senioren langer thuis: gemiddeld leven ze nog negen maanden als ze bij ons komen wonen. Het accent in de verpleeghuizen verschuift hierdoor steeds meer naar palliatieve en liefdevolle zorg. Dat is beslist een hele mooie vorm van zorgverlening. Maar in de opleidingen is hier te weinig aandacht voor.

Ook onderwerpen als domotica en zorgtechnologie komen onvoldoende aan bod. Verder zouden we graag zien dat de componenten uit de welzijnsopleiding meer verweven worden met de zorgopleiding. Daar komt nog bij dat het schoolsysteem star is. Het is voor studenten heel lastig om bijvoorbeeld snel door te stromen van niveau 3 naar 4. Daarom pleiten wij voor modulair onderwijs.”

Hoe zijn medewerkers enthousiast gemaakt voor het onderwijsvernieuwingstraject?

“Dat was helemaal niet zo moeilijk, omdat de noodzaak om anders op te leiden breed wordt gevoeld. Het draagvlak is erg groot; een hele grote ploeg binnen onze organisatie is inmiddels betrokken. Niet alleen de ‘opleidingspoot’ is er druk mee, maar bijvoorbeeld ook de kwaliteitsmanager, teammanagers en medewerkers. Het is zelfs zo, dat maar liefst drie huizen vanaf het begin willen meedraaien in het project! Aanvankelijk hadden we bedacht dat twee wel genoeg was – we moeten het wiel immers nog een beetje gaan uitvinden. Maar de animo was zo groot, dat de studenten vanaf oktober maar liefst op drie locaties terecht kunnen: Ommedijk, Hussonshoek en Rietveld.

Tijdens het traject blijven we alle betrokkenen steeds goed informeren en uiteraard houden we ook de CCR en de OR op de hoogte.”

Hoe verloopt de samenwerking met de andere zorgorganisaties die meedoen aan RV-WO?

“Uitstekend! Er is chemie tussen de bestuurders en overeenstemming qua visie. Voorafgaand aan de komst van de studenten hebben we onderling veel moeten afstemmen. Zo hebben we de werving van studenten – helpenden Z&W, verzorgenden IG/MZ en mbo-verpleegkundigen/MZ – gezamenlijk gedaan. Ook hebben we afspraken gemaakt over bijvoorbeeld de vergoedingen die studenten krijgen, zodat deze bij alle organisaties hetzelfde zijn.”

Wat zijn nog meer belangrijke partners in dit traject?

“Om te beginnen Zorg & Zekerheid. Er is een [intentieverklaring](#) ondertekend, waarin dit zorgkantoor zich verbindt aan de radicale vernieuwing van het onderwijs – en daar waarschijnlijk ook innovatiebudget voor zal vrijmaken. Ook vanuit de ministeries van VWS en OCW is de medewerking uitstekend. Verder werken we samen met [LOC Zeggenschap in zorg](#); LOC-coördinator Marthijn Laterveer is tevens voorzitter van de stuurgroep Radicale Vernieuwing – Waarde-vol Onderwijs. Tot slot zijn heel belangrijk: Zorg4Effect, in de persoon van de betrokken projectleider Mieke Hollander, en projectmedewerker Aart Eliens.”

Hoe zit het met de samenwerking met het onderwijs in de regio?

“Die is goed! We hebben nog altijd veel stagiaires van verschillende mbo- en hbo-scholen in huis voor de ‘gewone’ opleidingen. Daar zijn we heel blij mee.

Voor dit onderwijsvernieuwingstraject werken we samen met mboRijnland en LOI. Samen gaan we de nieuwe opleiding stap voor stap nader inkleuren. Er ligt namelijk nog geen blauwdruk. Het is een beetje pionieren; de praktijk-leerroute is echt een werk-in-uitvoering.”

Zien jullie dit traject ook als een oplossing voor de arbeidsmarktproblematiek?

“Het zou natuurlijk mooi zijn als het praktijk-leertraject eraan kan bijdragen dat je mensen enthousiast maakt voor de zorg en voor je organisatie. Dit is een prachtige sector om in te mogen werken. Je kunt er liefdevolle, palliatieve zorg verlenen aan mensen in hun laatste levensfase. Dat is heel waardevol. Dat beeld zouden we veel sterker kunnen uitdragen – ik ben ervan overtuigd dat het veel mensen aanspreekt. Als we dat positieve beeld via de nieuwe opleiding en studenten over het voetlicht kunnen brengen, trekt dat hopelijk ook weer nieuwe geïnteresseerden aan.”

Wat is ervoor nodig om dit vernieuwende onderwijsconcept goed te kunnen neerzetten?

“Veel doorzettingsvermogen helpt! Het voorbereidingstraject heeft best een tijd geduurd; we hebben vaak overleg gehad met veel verschillende partijen. Meestal vruchtbaar, maar onvermijdelijk krijg je af en toe eveneens te maken met teleurstellingen. Soms was het: drie stappen vooruit en weer één achteruit. En ook nu we echt gaan beginnen met het praktijk-leertraject zullen we best af en toe nog eens ‘kinderziektes’ tegenkomen. Dat geeft niet; we hebben het ervoor over. Het is namelijk ook lang geleden dat ik zoveel enthousiasme voor een project heb meegemaakt!”

Wat moet het project uiteindelijk opleveren?

“We zien het project als een middel dat behulpzaam kan zijn bij het dichterbij brengen van ons doel: liefdevolle zorg voor al onze bewoners. We willen graag bereiken dat medewerkers de bewoners straks nog beter kunnen ondersteunen bij het leiden van een waardig leven. Het traject zou moeten opleveren dat bewoners kwalitatief nóg betere zorg krijgen, meer aansluitend bij hun persoonlijke behoeften. En ook, dat medewerkers minder werkdruk ervaren, doordat ze hun werk effectiever en met meer plezier kunnen doen.”

Grote foto: ActiVite.

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: [Samenwerken vanuit een gedeelde visie](#), [Vernieuwing onderwijs](#), [Radicale Vernieuwing Waarde-vol Onderwijs®](#), [Ken je collega's!](#)

Trefwoorden: [ActiVite](#), [Bestuurders](#), [Onderwijs](#), [Van regels naar relaties](#), [Waarde-vol onderwijs Leiden](#)